

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Микола Шинкарик
« 31 » Серпень 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «Теорія та історія психології»
ступінь вищої освіти: молодший бакалавр
галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність: 053 Психологія
освітньо-професійна програма: «Психологія»**

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Се-местр	Лекції (год.)	Пракг. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	45	45	5	4	81	180	–	1

**Тернопіль – ТНЕУ
2020**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ТНЕУ (протокол № 10 від 24 червня 2020 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.психол.н., доцент **Бугерко Ярослава Миколаївна**.

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 053 Психологія, протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності
д.психол.н., професор

Анатолій ФУРМАН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ”

1. Опис дисципліни “Теорія та історія психології”

Дисципліна “Теорія та історія психології”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 6	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни обов’язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 053 «Психологія»	Рік підготовки: <i>Денна</i> – 1 Семестр: <i>Денна</i> – 1
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр	Лекції: <i>Денна</i> – 45 год. Практичні заняття: <i>Денна</i> – 45 год.
Загальна кількість годин: <i>Денна</i> – 180		Самостійна робота: <i>Денна</i> – 85 год. Індивідуальна робота: <i>Денна</i> – 5 год.
Тижневих годин: – 12, з них аудиторних – 6		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Теорія та історія психології»

2.1. Мета вивчення дисципліни - формування у студентів адекватного уявлення про предмет, методи та завдання історії психології, її основні категорії, висвітлення методологічних засад історіогенезу психологічної думки, забезпечення поглибленого розуміння студентами особливостей розвитку психологічної науки у співставленні з періодизацією її розвитку.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати у студентів розуміння місця та ролі історії психології у системі наукового знання, її методологічних основ та методів, які використовуються на практиці;
- озброїти студентів знаннями про основні етапи становлення психології як самостійної науки;
- сформувати навички роботи з першоджерелами для глибшого розуміння особливостей розвитку психологічної думки у різні історичні етапи;
- сприяти розвитку важливих професійних властивостей особистості, творчого ставлення до професійної діяльності.
- формувати у студентів рефлексивно-критичний, недогматичний погляд на психологічні теорії та вчення.

2.3 Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

2.4. Результати навчання.

Результати навчання даної дисципліни деталізує програмний результат, котрий полягає в здатності розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання побудови і пояснення теорії історії психології. Психологічні вчення в міфологічний та філософський періоди розвитку психології.

Тема 1. Методологічні засади історичного аналізу розвитку психологічних знань. Предмет та завдання дисципліни «Теорія та історія психології». Теорія та історія психології: її предмет і специфіка як науки. Принципи історико-психологічного аналізу. Критерії періодизації історії психології. Методи дослідження історії психології. Основні фактори та принципи, які визначають розвиток психології. Персоналістичні та натуралістичні концепції історії науки. Основні фактори та принципи, які визначають розвиток психології. Е. Г. Борінг: історія психології як відображення духу часу. М. Г. Ярошевський: категоріальний аналіз історії психології. В. А. Роменець: культурологічний підхід і вчинковий принцип в аналізі історії всесвітньої психології.

Література: 4-7, 20, 26-28,39.

Тема 2. Міфологічна і народна психологія. Становлення психології у Стародавньому світі. Формування первісних уявлень про душу. Психологічна природа анімізму. Вірування в душу похідні від анімізму. Магія. Ритуали. Ініціації. Табу. Міфологічна свідомість як основа світосприйняття первісної людини. Структура міфологічної творчості народів. Релігійні вірування та міфологія східнослов'янських племен. Співвідношення традиції і вчинку в психології Стародавнього Китаю. Психологія самовдосконалення. Релігійні ідеї Стародавньої Індії. Виникнення буддизму, індуїзму, йоги.

Література: 4, 6, 12, 27, 34.

Тема 3. Психологія античності. Доісторична Греція та класична Еллада. Культ краси та освіченості. Мікрокосмос. Макрокосмос. Перші психологічні теорії Античності. Сократівський принцип у психології. Матеріалістична психологія. Ідеалістична психологія. Ерос. Душа як форма тіла. Проблема смертності і безсмертя людської душі. Філософсько-психологічні ідеї представників класичної грецької науки – Сократа, Платона й Аристотеля. Розвиток психології в елліністичний період.

Література: 4, 6, 12, 15, 21, 27, 34.

Тема 4. Психологія в епоху Середньовіччя та Відродження. Домінування християнської теології у свідомості. Моністичне тлумачення зв'язку тіла і душі. Структурна єдність компонентів психічного. Психологія А.Августина. Психологія томізму. Знання як психологічний феномен в арабському Відродженні. Психологічні дослідження Авіценни. Принципи Відродження. Титанізм. Гуманізм. Гедонізм. Загальна характеристика епохи Відродження. Основні напрями розвитку антропологічних і психологічних ідей. Психологічні погляди Б.Телезіо, Х.Л.Вівеса та Х.Уарте.

Література: 4, 6, 13-15, 27, 34.

Тема 5. Психологічна думка Нового часу. Загальна характеристика психології у XVII ст. Основні теорії Нового часу. Детермінізм. Механіцизм і проблема співвідношення душі та тіла. Самодостатність і стражденність людини. Особистість епохи бароко. Вирішення психофізіологічної проблеми Р. Декартом. Вчення Б. Спінози. Психіка як "чиста дошка" Д. Локк. Монадологічна психологія Лейбніца. Виникнення поняття «несвідомого».

Література: 4, 6, 12-15, 27, 34.

Тема 6. Психологічні ідеї Просвітництва. Раціоналістична картина світу і людини в ідеології Просвітництва. Загальні риси Просвітництва. Просвітницький титанізм. Зародження та становлення асоціативної психології в Англії. Розвиток французької філософсько-психологічної думки. Розвиток філософсько-психологічних знань у Німеччині. Феноменологічний принцип у психології. Феноменологія самопізнання Г.Сковороди.

Література: 4, 6, 12, 15, 27, 35.

Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток наукової психології. Сучасні фундаментальні напрямки психології

Тема 7. Розвиток психології в XIX ст. Загальна характеристика психології в XIX ст. Розвиток асоціативної психології в XIX ст. Становлення експериментальної психології: дослідження Г.Т. Фехнера, Е.Г. Вебера, Г. Гельмгольца. Психологія як наука про безпосередній досвід. Експериментальні дослідження свідомості В. Вундта. Метод інтроспекції. Елементи досвіду свідомості. Волонтаризм В.Вундта. Види психічного розвитку. Психічна причинність. Дослідження пам'яті Г. Еббінгауза.

Література: 4, 6, 12, 15, 19, 27, 36.

Тема 8. Розвиток психології на межі XIX - XX ст. Психологія структуралізму Е.Б.Тітченера. Суть свідомого досвіду. Інтроспекція. Правила наукового експерименту. Елементи свідомості. Критика структуралізму. Внесок структуралізму в розвиток психології. Дослідження функцій свідомості у функціоналізмі Психологія свідомості В.Джемса. Теорія емоцій Джеймса-Ланге. Експериментальна діяльність представників Вюрцбурзької школи. Особливості розвитку психологічних знань у Французькій психологічній школі. Описова психологія та її специфіка.

Література: 4, 6, 13-15, 19, 27, 36.

Тема 9. Розвиток психологічних шкіл. Психологія біхевіоризму. Методи та предмет вивчення класичного біхевіоризму. Основні положення необіхевіоризму. Гештальтпсихологія. Гештальт-дослідження проблем навчання. Інсайт та інтелект людиноподібних мавп. Динамічна теорія особистості та групи. Теорія поля К. Левіна. Ефект Б.Зейгарнік. Психоаналіз. Методи та принципи класичного психоаналізу. Психоаналітична теорія особистості. Психоаналіз як метод дослідження та розуміння соціокультурних процесів. Аналітична психологія К.Г.Юнга. Індивідуальна психологія А.Адлера. Соціологізовані психоаналітичні теорії. К.Хорні: чоловіча та жіноча психологія. Е.Фромм: людські потреби і «втеча від свободи», дослідження глибинних мотивів людської деструктивності. Е.Еріксон: криза ідентичності, психосоціальні стадії розвитку. А.Фрейд: дитячий психоаналіз. Гуманістична психологія. А.Маслоу. Самоактуалізація особистості. Ієрархія потреб. К.Роджерс. Я-концепція. Позитивна увага самоактуалізації. Гуманістична психотерапія. Методи і принципи гуманістичної психотерапії. Логотерапія В.Франкла.

Література: 6, 9, 10, 11, 27, 32, 36, 41, 43.

Тема 10. Розвиток вітчизняної психології. Зародження вітчизняної психології. Психологічні ідеї XIX-XX століття. Вища нервова діяльність. Експериментальні дослідження І.П.Павлова. Рефлексологічна теорія психіки В.М.Бехтерева. Культурно-історична концепція Л.С. Виготського. Теорія провідної діяльності О.М.Леонтьєв. Людина і світ в концепції С.Рубінштейна. Розвиток психіки. Г.С.Костюк. Психологія установки в теорії Д.М.Узнадзе. Розвиток вітчизняної психології у другій половині XX століття.

Література: 1-3, 9, 16, 18, 24, 29, 30, 33.

Тема 11. Сучасні проблеми психології. Сучасні напрямки психології. Когнітивна психологія А.Елліса та А.Бека. Тілесна терапія В.Райха. Біоенергетичний аналіз О.Лоуена. Принципи гештальттерапії Ф.Перлза. Трансперсональна психологія С.Грофа. Психосинтез Р.Ассаджолі. Мікропсихоаналіз С.Фанті. Транзакційний аналіз Е.Берна. Нейролінгвістичне програмування. Психодрама Д.Морено. Логотерапія В.Франкла. Онтопсихологія А.Менегетті. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана. Вчинковий принцип в історії психології

Література: 8, 17, 22, 23, 25, 31, 37-40, 42.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
“Теорія та історія психології”
(денна форма навчання)**

Перелік тем	Кількість годин				
	Лекції	Прак- тичні заняття	Само- стійна робота	Індиві- дуальна робота	Контро- льні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Загальні питання побудови і пояснення історії психології. Психологічні вчення в міфологічний та філософський періоди розвитку психології</i>					
Тема 1. Методологічні засади історичного аналізу розвитку психологічних знань	4	4	6	-	-
Тема 2. Міфологічна і народна психологія Становлення психології у Стародавньому світі	4	4	6	1	-
Тема 3. Психологія античності	4	4	6	1	-
Тема 4. Психологія в епоху Середньовіччя та Відродження	4	4	6	-	-
Тема 5. Психологічна думка Нового часу	4	4	8	1	-
Тема 6. Психологічні ідеї Просвітництва	4	4	8	-	МКР – 2 год.
<i>Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток наукової психології. Сучасні фундаментальні напрямки психології</i>					
Тема 7. Розвиток психології в XIX ст.	4	4	8	-	-
Тема 8. Розвиток психології на межі XIX - XX ст.	4	4	8	-	-
Тема 9. Розвиток психологічних шкіл	4	4	8	1	-
Тема 10. Розвиток вітчизняної психології	4	4	8	-	-
Тема 11. Сучасні проблеми психології	5	5	9	1	РКР – 2 год.
Разом	45	45	81	5	-

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1-2

Тема. Методологічні засади історичного аналізу розвитку психологічних знань

Мета. Сформувані у студентів систему теоретичних знань із предмету «Теорія та історія психології».

Питання для обговорення:

1. Теорія та історія психології: її предмет і специфіка як науки.
2. Принципи історико-психологічного аналізу.
3. Завдання, функції та методи дослідження історії психології.
4. Критерії періодизації історичного розвитку психологічних знань.
5. Основні фактори та принципи, які визначають розвиток психології.
 - а) Е. Г. Борінг: історія психології як відображення духу часу
 - б) М. Г. Ярошевський: категоріальний аналіз історії психології.
 - в) В. А. Роменець: культурологічний підхід і вчинковий принцип в аналізі історії всесвітньої психології

Література: 4-7, 20, 26-28, 39.

Практичне заняття № 3-4

Тема. Міфологічна і народна психологія.

Мета. Аналіз анімістичних уявлень та засадничих умов психологічних уявлень Стародавнього світу.

Питання для обговорення:

1. Психологічна природа анімізму.
2. Міфологічна свідомість як основа світосприйняття первісної людини. Магія. Ритуали. Ініціації. Табу.
3. Душа у віруваннях стародавніх єгиптян та східнослов'янських племен.
4. Співвідношення традиції і вчинку в психології Стародавнього Китаю, природжене, набуте, добре, зле в людській природі.
5. Релігійні ідеї Стародавньої Індії.

Література: 4, 6, 12, 27, 34.

Практичне заняття № 5-6

Тема. Психологія античності.

Мета. Аналіз психологічних уявлень античного періоду розвитку науки.

Питання для обговорення:

1. Доісторична Греція та класична Еллада: культ краси та освіченості. Мікрокосмос. Макрокосмос.
2. Перші психологічні теорії Античності.
3. Сократівський принцип у психології.
4. Матеріалістична психологія.
5. Ідеалістична психологія.

Література: 4, 6, 12, 15, 21, 27, 34.

Практичне заняття № 7-8

Тема. Психологія в епоху Середньовіччя та Відродження.

Мета. Аналіз моністичного тлумачення зв'язку тіла і душі в середньовічній психології, розгляд знань як психологічного феномену епохи Відродження

Питання для обговорення:

1. Характеристика і специфіка філософсько-психологічних уявлень епохи Середньовіччя. Домінування християнської теології у свідомості.
2. Психологія А.Августина. Психологічний зміст "Сповіді". Єдність душі і тіла. Психологія томізму.
3. Особливості арабомовної середньовічної психологічної думки. Психологічні дослідження Авіценни. Індивідуальний розвиток психіки. Нова концепція людської особистості та модель світу.
4. Принципи Відродження. Титанізм. Гуманізм. Гедонізм.

Література: 4, 6, 13-15, 27, 34.

Практичне заняття № 9-10

Тема. Психологічна думка Нового часу.

Мета. Аналіз детерміністичних засад психіки людини.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика психології у XVII ст.
2. Основні теорії Нового часу (детермінізм, механіцизм, проблема співвідношення душі та тіла).
3. Вчення Б. Спінози та Г. Лейбніца.
4. Психіка як "чиста дошка" (Д. Локк).

Література: 4, 6, 12-15, 27, 34.

Практичне заняття № 11-12

Тема. Психологічні ідеї Просвітництва.

Мета. Аналіз раціоналістичної картини світу і людини в ідеології Просвітництва

Питання для обговорення:

1. Специфіка наукових поглядів епохи Просвітництва. Просвітницький титанізм.
2. Асоціативна теорія в психології Просвітництва.
3. Емпірична психологія. Месмеризм.

Література: 4, 6, 12, 15, 27, 35.

Практичне заняття № 13-14

Тема. Розвиток психології в XIX ст.

Мета. Аналіз впливу природничих наук на становлення психологічних знань. Аналіз факторів формування психології як самостійної науки

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика психології в XIX ст..
2. Розвиток асоціативної психології в XIX ст.
3. Становлення експериментальної психології: дослідження Г.Т. Фехнера, Е.Г. Вебера, Г. Гельмгольца.

4. Психологія як наука про безпосередній досвід. Експериментальні дослідження свідомості В. Вундта. Метод інтроспекції. Дослідження пам'яті Г. Еббінгауза.

Література: 4, 6, 12, 15, 19, 27, 36.

Практичне заняття № 15-16

Тема. Розвиток психології на межі XIX - XX ст.

Мета. Аналіз засад виникнення теорії структуралізму. Аналіз впливу знань психофізичної природи психічної діяльності на виникнення психології функціоналізму.

Питання для обговорення:

1. Психологія структуралізму Е.Б.Тітченера (Суть свідомого досвіду. Інтроспекція. Правила наукового експерименту. Елементи свідомості). Критика структуралізму. Внесок структуралізму в розвиток психології.

2. Дослідження функцій свідомості у функціоналізмі. Соціальний дарвінізм. Психічна спадковість. Теорії Ф.Гальтона. Статична філософія Г.Спенсера. Психологія свідомості В.Джемса. Принципи психології свідомості.

3. Експериментальна діяльність представників Вюрцбурзької школи.

4. Особливості розвитку психологічних знань у Французькій психологічній школі.

5. Описова психологія та її специфіка.

Література: 4, 6, 13-15, 19, 27, 36, 44.

Практичне заняття № 17-18

Тема. Розвиток психологічних шкіл

Мета. Аналіз передумов та причин виникнення наукових шкіл в психології, їх відмінні особливості

Питання для обговорення:

1. Психологія біхевіоризму та гештальтпсихологія.
2. Психоаналіз. Аналітична психологія К.Г.Юнга. Індивідуальна психологія А.Адлера.
3. Гуманістична психологія та гуманістична психотерапія.
4. Логотерапія В.Франкла

Література: 6, 9, 10, 11, 27, 32, 36, 41, 43.

Практичне заняття № 19-20

Тема. Розвиток вітчизняної психології

Мета. Аналіз особливостей розвитку вітчизняної психології.

Питання для обговорення:

1. Психологічні ідеї XIX-XX століття у вітчизняній психології.
2. Експериментальні дослідження І.П.Павлова, В.М.Бехтерева.
3. Культурно-історична концепція Л.С. Виготського. Теорія діяльності О.М.Леонтьєва.

Розвиток психіки в теорії Г.С.Костюка.

4. Розвиток вітчизняної психології у другій половині XX століття.

Література: 1-3, 9, 16, 18, 24, 29, 30, 33.

Практичне заняття № 21-22

Тема. Сучасні проблеми психології

Мета. Аналіз сучасних напрямків розвитку психології

Питання для обговорення:

1. Когнітивна психологія А.Елліса та А.Бека
2. Трансперсональна психологія С.Грофа.
3. Онтопсихологія А.Менегетті.
4. Вчинковий принцип в історії психології

Література: 8, 17, 22, 23, 25, 31, 37-40, 42.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ з курсу «Теорія та історія психології» – це вид навчально-дослідної роботи студента, який містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) виконується студентом у формі «Портфоліо», що складається із структурно-логічних схем, які відображають сутність теоретичних основ вивчених питань.

Структурно-логічні схеми необхідно розробити самостійно з кожної теми до практичного заняття. Для цього опрацьовується:

- теоретичний лекційний матеріал;
- наукові літературні джерела, навчальні посібники з історії психології, першоджерела та публікації з проблем історії психології сучасних авторів.
- публікації у наукових журналах «Психологія і суспільство», «Практична психологія та соціальна робота», «Психолог» «Вітакультурний млин»;
- довідково-енциклопедична література.

Оформлення структурно-логічної схеми здійснюється за допомогою комп'ютера на стандартному аркуші, доповнюється пояснювальним текстом і посиланням на використані літературні джерела.

Оцінюватиметься адекватність використання психологічних понять, наукова проблематизація тематики, оригінальність гіпотез, самостійність мислення і креативність висловлених ідей.

Студенти, які не виконали індивідуальну роботу або вона не зарахована викладачем, до складання іспиту з курсу «Теорія та історія психології» не допускаються.

7. Самостійна робота студентів (денна форма навчання)

№ п/п	Пропонована тематика	К-сть год.
1	Тема 1. Методологічні засади історичного аналізу розвитку психологічних знань.	6
2	Тема 2. Міфологічна і народна психологія. Становлення психології у Стародавньому світі.	6
3	Тема 3. Антична психологія.	6
4	Тема 4. Середньовічна психологія. Психологія епохи Відродження.	6
5	Тема 5. Психологічна думка Нового часу.	8
6	Тема 6. Психологічні ідеї Просвітництва.	8
7	Тема 7. Розвиток психології в XIX ст.	8
8	Тема 8. Розвиток психології на межі XIX - XX ст.	8
9	Тема 9. Розвиток психологічних шкіл.	8
10	Тема 10. Розвиток вітчизняної психології	8
11	Тема 11. Сучасні проблеми психології	9
	Всього	81

8. Тренінг з дисципліни

Мета: сприяння особистісному зростанню студентів, розвитку конструктивного мислення, ретроспективного аналізу та рефлексування історичних засад вивчення виникнення та функціонування психічних явищ.

Даний тренінг складається із серій практичних вправ, під час виконання яких студенти можуть оволодіти необхідними інтерперсональними вміннями і практично використати набуті теоретичні знання.

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи	Тривалість
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила групової роботи. Налагодити ефективний зворотній зв'язок.	Знайомство. Правила. Розминка. Вправи на рефлексію.	До 15 хв.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблеми. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її вирішення. Надання інформації. Засвоєння знань. Формування умінь, навичок. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Інтерактивні техніки, метод сократичної бесіди, дискусій, круглих столів у вирішенні поставлених завдань	Різниця між вступною і заключною частинами.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Рефлексія отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.	До 15 хв.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Теорія та історія психології” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування за кожним змістовим модулем;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання виконання КПЗ;
- підсумковий екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “ Теорія та історія психології ” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1 (теми 1-5)	Заліковий модуль 2 РКР (ректорська к/р)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ та поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)	Разом, %
20%	20%	20%	40%	100
1. Усне опитування під час занять (макс. 10 балів за тему). 2. Модульна контрольна робота – макс. 50 балів.	1. Усне опитування під час занять (6 тем по 8 балів = 48 балів). 2. Письмова робота = 52 балів.	1. Написання КПЗ, яке включає вибір завдання, складання плану, написання роботи - 60 балів. 2. Захист КПЗ - 30 балів. 3. Участь у тренінгах – 10 балів.	1. Пит.1 – макс. 40 балів 2. Пит.2 – макс. 40 балів 3. Тестові завдання (10 тестів; макс. 2 бали за тест)	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	НМК з дисципліни «Теорія та історія психології»	1-11
2.	Електронний варіант лекцій	1-11
3.	Електронний варіант завдань до проведення практичних занять	1-11

4.	Гуменюк О.Є. Проблематика Я у психоаналітичній теорії Зигмунда Фрейда: Лекція. Тернопіль : Економічна думка, 2003. 34 с.	9
5.	Добірка відео фрагментів з тем: античність (Арістотель, Афінська школа), епоха Відродження (Вчення раціоналізму), Новий час (Дж.Локк), Психологія ХХ ст. (З Фрейд, К.Г.Юнг, А. Адлер, В.Франкл, Е.Еріксон)	3,4,5,9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Балл Г. Концепція самоактуалізації особистості в гуманістичній психології. *Психологія і суспільство*. 2017. № 2 (68). С. 16-32.
2. Гусельцева М. Раціогуманістичний підхід Г.О.Балла: психологія свободи і творчого синтезу. *Психологія і суспільство*. 2017. № 2 (68). С. 41-55.
3. Кальницька Ю. С. Історія соціальної психології в Україні: друга половина ХІХ - початок ХХ ст. : монографія. Київ : Талком, 2019. 148 с.
4. Коханова О.П. Історія психології: від античності до початку ХХ століття : навч. посібник. К.: НВП «Інтерсервіс», 2016. 235 с.
5. Методологія і психологія гуманітарного пізнання: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.
6. М'ясоїд П.А. Психологічне пізнання: історія, логіка, психологія. К.: Либідь, 2016. 560 с.
7. М'ясоїд П. Принцип історизму і мислення у психології. *Психологія і суспільство*. 2019. № 3-4 (77-78). С. 38-72.
8. Перлз Ф. Гештальт – подход и свидетель терапии. Пер. с англ. М. Папуша. М.: Литрис, 2016. 240 с.
9. Трач Р. Гуманістична течія у психології. *Психологія і суспільство*. 2017. № 2 (68). С. 33-40.
10. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу: психолог у концтаборі. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. 230 с.
11. Франкл В. Лікар та душа. Основи логотерапії. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. 320 с.
12. Wertheimer, Michael, and Antonio E. Puente. A brief history of psychology. Routledge, 2020
13. de Freitas Araujo, Saulo. Toward a philosophical history of psychology: An alternative path for the future. *Theory & Psychology*. 2017 Vol. 27 (1) P. 87-107.
14. Valsiner, Jaan. A guided science: History of psychology in the mirror of its making. Routledge, 2017.
15. Leahey, Thomas Hardy. A history of psychology: From antiquity to modernity. Routledge, 2017.

Додаткова:

16. Аврамченко С., Сергієнко І. Розвиток вітчизняної практичної психології у науковій школі Тамари Яценко. *Психологія і суспільство*. 2005. № 2 (20). С. 5-18.
17. Балл Г. Сучасний гуманізм та його діалогічні орієнтири. *Психологія і суспільство*. 2006. № 3 (25). С. 7-31.
18. Балл Г., Нікуленко О. Трактатування вчинку в теоретичному доробку С.Л. Рубінштейна і В.А. Роменця. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44). С.124-129.
19. Бугерко Я. Аналіз філософських підходів до вивчення духовності в класичній та посткласичній періоди розвитку науки. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип.4. Херсон: Херсонський державний університет, 2018 С.
20. Бугерко Я.Методологічні підходи вивчення психодуховної реальності людини. *Pedagogy and Psychology*. 2016. Vol. IV (46). P. 71-74.
21. Бугерко Я. Рефлексивний аналіз натуралістичних уявлень духовності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип.6, т.1. – Херсон: Херсонський державний університет, 2016. С. 24-28.

22. Бугерко Я. Рефлексія – засаднича умова самобуття людини як носія духовності / *Методологія і психологія гуманітарного пізнання*: колективна монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 753-802.
23. Гроф С. Психологія майбутнього. Пер. з англ. Я.Винницької, О.Редчиць. Львів : Афіша, 2015. 328 с.
24. Гусельцева М. Культурно-історичний підхід В.А.Роменця: ідея культури та ідеї в культурі. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44). С. 92-105.
25. Донченко О. Психологія трансперсональних конструктів. *Психологія і суспільство*. 2001. № 3 (5). С.44-104.
26. Ждан А. Становлення і розвиток психологічних знань у форматі історії культури. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44) С. 39-50.
27. Жуков С.М. Історія психології : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
28. Людина. Суб'єкт. Вчинок: Філософсько-психологічні студії / За заг.ред. В.О.Татенка. Київ: Либідь, 2006. 360 с.
29. Мовчан В. Сергій Рубінштейн. *Психологія і суспільство*. 2009. № 2 (36). С. 37-53.
30. М'ясоїд П. Паралелограм Олексія Леонтєва та основна проблема психології. *Психологія і суспільство*. 2009. № 1 (23). С.53-95.
31. М'ясоїд П. Психологія розвитку як історична дисципліна. *Психологія і суспільство*. 2006. № 2(24). С. 54-57.
32. Надвична Т. Розвиток наукових шкіл як суспільна проблема. *Психологія і суспільство*. 2003. № 3(13). С. 114-122.
33. Рибалка В. Лев Виготський: культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій і вчення про особливість. *Психологія і суспільство*. 2002 № 2 (8). С9-25.
34. Роменець В. А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження: Навч.посібник. Київ : Либідь, 2005. 916 с.
35. Роменець В. А. Історія психології: XVII століття. Епоха Просвітництва : Навч.посібник. К.: Либідь, 2006. 1000 с.
36. Роменець В. А. Історія психології: XIX – початку XX століття: Навч.посібник. Київ : Либідь, 1995. 614 с.
37. Роменець В. А., Маноха І.П. Історія психології XX століття: Навч.посібник. Київ : Либідь, 2017. 1056 с.
38. Роменець В. Вчинок і проблема детермінізму у вітчизняній психології. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44). С.7-15.
39. Роменець В. Предмет і принципи історико-психологічного дослідження. *Психологія і суспільство*. 2013. № 2 (53). С.6-27.
40. Татенко В., Титаренко Т. Канонічна психологія Володимира Роменця: вчинок, історія, особистість. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44). С. 22-38.
41. Фройд З. Вступ до психоаналізу. Пер. з нім. П.Тарашук. К.: Основи, 1998. 709 с.
42. Фурман А.В. Володимир Роменець як методолог психософійного духу. *Психологія і суспільство*. 2011. № 2 (44). С.15-21.
43. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме. Львів : Вид-во «Астролябія», 2013. 588 с.
44. Buherko J. The philosophical approaches to human spiritual entity learning: a naturalistic interpretation of the spirituality. *Психологія і суспільство*. 2016. № 3. С.46-52.

Електронні ресурси

1. nplu.kiev.ua - Національна парламентська бібліотека України
2. nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
3. ukrlibworld.kiev.ua/med - Державна науково-медична бібліотека України
4. gntb.n-t.org - Державна науково-технічна бібліотека України
5. lucl.lucl.kiev.ua - Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ)
6. ukrbook.net - Книжкова палата України
7. lib.com.ua - Українська електронна бібліотека